

Universitat de Barcelona
Facultat de Formació del Professorat
Departament de Didàctica de les Ciències Socials

L'AVAUACIÓ DE CORRECCIÓ OBJECTIVA
COM A INSTRUMENT DIDÀCTIC PER A
L'EFICIÈNCIA EN L'APRENTATGE
DE LA HISTÒRIA

TESI DOCTORAL

YOLANDA INSA SAURAS

Director: CRISTÒFOL-A. TREPAT I CARBONELL

Barcelona, 2008

ANNEXOS

ANNEX 1:

**Blocs, objectius i
temporització general**

BLOC 1

CONTINGUT CONCEPTUAL	OBJECTIUS DIDÀCTICS
<p>A. CONCEPTES ESTRUCTURANTS</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Cronologia (mil·lenni, segle, xifres romanes, abans i després de Crist).</i> 2. <i>La divisió de la història tradicional a Occident.</i> 3. <i>La representació gràfica: el fris cronològic.</i> 4. <i>Concepte de font primària i secundària. Tipus de fonts.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Identificar a quin segle pertanyen anys abans i després de Crist. • Situar un fet o esdeveniment o bé una font dins d'alguna de les edats de la divisió de la Història. • Identificar aspectes relacionats amb frisos cronològics donats que evidencin la capacitat d'interpretar-los. • Distingir entre font primària i secundària i qualificar la seva pertinença a una o altra en fonts visualitzades. • Distingir entre fonts escrites i fonts no escrites.
<p>B. LA PREHISTÒRIA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>El procés d'hominització</i> 2. <i>El Paleolític.</i> 3. <i>Les pintures rupestres i l'escultura paleolítica</i> 4. <i>El Neolític</i> 5. <i>L'edat dels Metalls.</i> 6. <i>El Megalitisme.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Definir el concepte d'evolució aplicat a l'espècie humana indicant diferències entre algunes de les successions del gènere "homo". • Situar correctament dades, fets i imatges dins del període prehistòric corresponent (Paleolític, Neolític i Edat dels Metalls). • Enumerar alguns trets de les societats paleolítiques. • Enumerar i descriure característiques formals i possibles funcions de les pintures i escultures paleolítiques. • Descriure les característiques de les societats neolítiques i algunes de les causes que poden explicar el canvi de paleolític a neolític. • Identificar i descriure i explicar la funció de les tipologies de megalitisme (menhir, alineació, cova megalítica, taula i naveta).
VOCABULARI HISTÒRIC DEL BLOC	TEMPORITZACIÓ INDICATIVA
<ul style="list-style-type: none"> • Cronologia, any, segle, mil·lenni, calendari, Jesucrist o Crist, línia de temps o fris cronològic. • Prehistòria, Edat Antiga, Edat Mitjana, Edat Moderna i Edat Contemporània. • Font o document, font primària, font secundària, font escrita i font no escrita. • Evolucionisme, australopithecus, <i>homo erectus</i>, <i>homo sapiens</i>. • Edat de la Pedra, Paleolític, Neolític, indústria lítica, chopper, bifaç, punta de fletxa, microlitisme, nòmada, sedentari, caça, pesca, recol·lecció, agricultura, ramaderia, filar i teixir, ceràmica, excedent, jerarquia social. • Pintura parietal, escultura exempta, gravat, monocromia, policromia, tema d'una obra d'art, funció d'una obra d'art. • Edat del Bronze, Edat del Ferro, megalitisme, dolmen, cova dolmènica, arquitectura arquitravada, tomba, aixovar, taula i naveta. 	<p>Inici aproximat de les classes d'Història: 30 de gener de 2006.</p> <p>Primer test sobre conceptes estructurants: Setmana del 6 al 10 de febrer de 2006.</p> <p>Segon test sobre la Prehistòria: Setmana 27 de febrer al 3 de març de 2006.</p> <p>Avaluació oberta dels dos temes¹: Setmana 27 de febrer a 3 de març o dies immediatament posteriors.</p>

¹ Cal esmentar que tant aquesta avaluació oberta, com l'especificada al bloc 2, corresponen a les proves obertes realitzades pel professorat de forma habitual i individual. És a dir, que no van ser proves confeccionades de forma conjunta per tot l'equip de la investigació.

BLOC 2

CONTINGUT CONCEPTUAL	OBJECTIUS DIDÀCTICS
<p>C. EGIPT E I MESOPOTÀMIA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ubicació geogràfica de les civilitzacions egípcies i mesopotàmiques. Topònims claus: Sumer, Acad, Assíria i Pèrsia. Baix Egipte i Alt Egipte. Ubicació cronològica (fris). 2. Trets i origen de les civilitzacions dels grans rius. 3. L'estructura social. L'aparició de l'escriptura. 4. La religió egípcia 5. L'arquitectura egípcia 1. L'escultura i la pintura egípcies. 	<ul style="list-style-type: none"> • Situar geogràficament topònims històrics en mapes. • Situar en un fris la cronologia bàsica del període estudiat. • Enunciar i identificar trets generals de les civilitzacions dels grans rius. • Explicar l'origen de les civilitzacions dels grans rius. • Descriure l'estructura social egípcia. • Explicar l'origen de l'escriptura egípcia i/o mesopotàmica. • Identificar alguns dels déus i dees més importants del panteó egipci així com alguns dels seus mites més importants. • Caracteritzar i enunciar causes i funcions de les tipologies dels principals monuments arquitectònics egipcis. • Caracteritzar i enunciar causes i funcions de les escultures exemptes, el relleu i la pintura de l'Antic Egipte.
<p>D. GRÈCIA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ubicació geogràfica. Topònims claus: Peloponès, Àtica, Istme de Corint, Creta, Troia, Olímpia, l'Olimp, Atenes, Esparta i Milet 2. Cronologia bàsica grega: pelasgs, minoics i micènics. El mite del Minotaure. 3. La guerra de Troia. El mite de les pomes d'or. La <i>Ilíada</i>: inici de la literatura occidental 4. Evolució general de la polis grega. Institucions. 5. La religió grega 6. L'arquitectura: els ordres dòric, jònic i corinti L'escultura grega: arcaica, clàssica i hel·lenística. 	<ul style="list-style-type: none"> • Situar geogràficament topònims històrics en mapes • Situar cronològicament les fases i esdeveniments principals de l'Antiga Grècia • Identificar alguns personatges i fets del mite del Minotaure i del mite de les pomes d'or. • Situar en el temps la guerra de Troia i la seva significació. • Caracteritzar la religió grega i identificar el nom les divinitats principals. • Resumir el tema de <i>la Ilíada</i>. • Caracteritzar l'evolució de la polis grega • Caracteritzar l'arquitectura grega tot identificant els aspectes dels tres estils. • Identificar les tipologies d'edificis i la seva funció • Caracteritzar i enunciar causes i funcions de les escultures exemptes del tres períodes (arcaic, clàssic i hel·lenístic)
VOCABULARI HISTÒRIC DEL BLOC	TEMPORITZACIÓ INDICATIVA
<ul style="list-style-type: none"> • Poblats, ciutat, civilització urbana, Alt Egipte, Baix Egipte. • Esclau, persona lliure, pagès, artesà, escriba, funcionari, militar, soldat, exèrcit. • Poder polític, poder religiós, faraó, sacerdot, comerciant, mite. • Llei, codi, suports de l'escriptura (tauleta d'argila, paper, pedra, pergami). • Monoteista, politeista, momificació, tomba, temple, dòric, jònic, corinti, (elements de les columnes dels estils), divinitat antropomòrfica, piràmide, frontalisme, escultura exempta, relleu, dibuix, colors plans, pintura al fresc, tema (d'una pintura o escultura), funció. • Pelasg, aqueu, dori, jònic, eoli, micènic, minoic, època (arcaica, clàssica, hel·lenística), colonització, colònia, Marató, guerres mèdiques, guerres del Peloponès, jocs olímpics, democràcia, teatre. • Tipologies d'escultura: dret, sedent, jacent, grup. 	<p>Tercer test sobre Egipte i Mesopotàmia: Setmana del 20 al 24 de març.</p> <p>Quart test sobre la Grècia: Setmana del 24 al 29 d'abril.</p> <p>Avaluació oberta: Setmana del 24 al 29 d'abril.</p>

BLOC 3

CONTINGUT CONCEPTUAL	OBJECTIUS DIDÀCTICS
<p>D. ANTIGA ROMA</p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Ubicació geogràfica i cronològica. Topònims claus: Roma, Laci, Etrúria, Magna Grècia, Hispània, Gàl·lia, Britànnia, Germània, Il·líria, Macedònia, Síria, Judea...</i> <i>Els etruscs, el mite de Ròmul i Rem, i l'origen de Roma.</i> <i>L'expansió de Roma: causes i conseqüències.</i> <i>Una economia esclavista.</i> <i>L'organització social i política</i> <i>La religió romana</i> <i>L'arquitectura romana</i> <i>L'escultura romana.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Situar geogràficament topònims històrics en mapes Situar en un fris la cronologia bàsica del període estudiat Enunciar i identificar trets generals de les civilitzacions dels grans rius Explicar l'origen de les civilitzacions dels grans rius Descriure l'estructura social egípcia Explicar l'origen de l'escriptura egípcia i/o mesopotàmica Identificar alguns dels déus i dees més importants del panteó egipci així com alguns dels seus mites més importants Caracteritzar i enunciar causes i funcions de les tipologies dels principals monuments arquitectònics egipcis Caracteritzar i enunciar causes i funcions de les escultures exemptes, el relleu i la pintura de l'Antic Egipte.
<p>E. ROMA A CATALUNYA</p> <ol style="list-style-type: none"> <i>L'espai català abans de l'arribada dels Romans. Íbers, fenicis i grecs. Ubicació geogràfica. Topònims claus: laietans, indigets, ausetans, bergistans, cossetans, ilergets, lacetans, ilercavons, Empúries, Aldovesta, Tàrraco, Bàrcino, Iluro, Baetulo, Egara, Dertosa, Iesso...</i> <i>Cronologia d'íbers, romans i cristians a Catalunya.</i> <i>L'ocupació d'Hispània: les causes.</i> <i>La romanització (I): les divisions provincials, les vies i les ciutats romanes.</i> <i>La romanització (II): el cristianisme</i> <i>La romanització (III): l'herència romana</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Identificar els pobles que habitaven l'espai actual català abans de l'arribada dels romans sobre un mapa mut. Indicar la causa principal de l'arribada dels romans a Catalunya comentant un mapa històric. Elaborar o comentar un fris cronològic de l'etapa romana deduint la informació a partir d'un text Definir el concepte de romanització i posar-ne exemples, identificant si més no, el que constitueix un element de romanització entre diversos enunciats. Situar algunes ciutats romanes importants en un mapa mut on hi ha representats els topònims d'aquestes ciutats i les caçades romanes. Descriure el tipus de ciutat romana a partir del plànol de Bàrcino Enumerar o identificar algunes de les herències de la romanització a Catalunya incloent-hi la penetració del cristianisme.
VOCABULARI HISTÒRIC DEL BLOC	TEMPORITZACIÓ INDICATIVA
<ul style="list-style-type: none"> Etrusc, Magna Grècia, patricis, plebeus, monarquia, república, imperi, província, guerra civil, Senat, magistratura, còsols, pretor, censurs, edils, esclau, llibert, gladiador, Latifundi Manes, lares, penats, sacrificis, augurs, cristianisme, Toscà, compost (estils), circ, amfiteatre, arc de triomf, aqüeducte, pintura al fresc, mosaic, retrat, colònia, fenici, cartaginesos, guerres púniques, pobles ibers, divisió provincial, diòcesi, Llatí, dret romà, màrtir, persecució 	<p>Cinquè test sobre Roma: Setmana del 15 al 20 de maig</p> <p>Sisè test sobre Roma a Catalunya: Setmana del 12 al 16 de juny</p> <p>Avaluació final: Setmana del 12 al 16 de juny.</p>